

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van de regelgeving betreffende het opvangverlof en het pleegzorgverlof voor de personeelsleden van het onderwijs
- Principiële goedkeuring

1. INHOUDELIJK

1.1. Algemeen

De wet van 6 september 2018 tot wijziging van de regelgeving met het oog op de versterking van het adoptieverlof en tot invoering van het pleegouderverlof brengt een aantal aanpassingen aan aan de arbeidsovereenkomstenwet van 3 juli 1978. De wet bevat volgende maatregelen:

- Het onderscheid in aantal toegekende weken adoptieverlof op basis van de leeftijd van het kind wordt opgeheven;
- Vroegere aanvang van het adoptieverlof bij interlandelijke adoptie;
- Graduele uitbreiding van de duur van het adoptieverlof;
- Invoering van het pleegouderverlof in geval van langdurige pleegzorg.

De Vlaamse Regering wil deze maatregelen eveneens van toepassing maken op de personeelsleden van het onderwijs. Daarom wijzigt het voorliggend ontwerpbesluit het besluit van de Vlaamse Regering van 9 november 1994 betreffende het opvangverlof voor de personeelsleden van het onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding met het oog op adoptie en pleegvoogdij en het besluit van de Vlaamse Regering van 31 maart 2006 tot regeling van sommige verloven voor de personeelsleden van de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap en van de Hogere Zeevaartschool.

Overzicht regelgeving adoptie

Wie een kind adopteert, heeft momenteel recht op 6 weken adoptieverlof als het kind nog geen drie jaar is en 4 weken als het kind 3 jaar of ouder is.

De wet van 6 september 2018 heft het onderscheid naargelang het aantal weken op en kent aan iedereen die adopteert 6 weken adoptieverlof toe. Bovendien wordt het aantal weken met 1 week per twee jaar opgetrokken vanaf 1 januari 2019 om in 2027 te komen op een totaal van 11 weken. Van deze 11 weken zal elke adoptieouder afzonderlijk 6 weken kunnen opnemen. De overige 5 weken moeten verdeeld worden tussen beide adoptieouders.

Bij een interlandelijke adoptie wordt het mogelijk het adoptieverlof al te laten starten tijdens de vier weken voorafgaand aan de daadwerkelijke opvang van het geadopteerd kind in België.

Tot slot voorziet de wet van 6 september 2018 eveneens dat de maximumduur van het adoptieverlof met twee weken per adoptieouder wordt verlengd bij gelijktijdige adoptie van meerdere minderjarige kinderen.

Overzicht regelgeving pleegzorg

Voor pleegzorg bestaat momenteel alleen pleegzorgverlof. Het biedt de werknemer die aangesteld is als pleegouder de mogelijkheid om afwezig te zijn op het werk om verplichtingen na te komen en taken te vervullen die verband houden met de plaatsing van het pleegkind of de pleeggast in zijn gezin. De duur van het pleegzorgverlof is vastgelegd op zes dagen per kalenderjaar.

De wet van 6 september 2018 voorziet bijkomend in een pleegouderverlof in geval van langdurige pleegzorg. Langdurige pleegzorg is gedefinieerd als pleegzorg waarvan bij aanvang duidelijk is dat het kind voor minstens zes maanden in hetzelfde pleeggezin bij dezelfde pleegouders zal verblijven. Het pleegouderverlof is identiek aan het adoptieverlof en heeft dezelfde modaliteiten.

Uitvoering regelgeving adoptie in onderwijs

Voor het niet-hoger onderwijs is het recht op adoptieverlof vastgelegd in het besluit van de Vlaamse Regering van 9 november 1994 betreffende het opvangverlof voor de personeelsleden van het onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding. Naast het adoptieverlof krijgen personeelsleden ook dienstvrijstelling voor de nodige duur voor het volgen van het voorbereidingsprogramma voor adoptie.

Voor de personeelsleden van de hogescholen is het recht op adoptieverlof vastgelegd in het besluit van de Vlaamse Regering van 31 maart 2006 tot regeling van sommige verloven voor de personeelsleden van de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap en van de Hogere Zeevaartschool. Voor deze personeelsleden was tot nu toe echter geen regeling voorzien voor de afwezigheid die noodzakelijk is voor het volgen van het voorbereidingsprogramma. Daarom wordt in voorliggend ontwerpbesluit deze mogelijkheid toegevoegd.

Verder worden de maatregelen die opgenomen zijn in de wet van 6 september 2018 allemaal geïntegreerd in de beide besluiten van de Vlaamse Regering, zodat ze ook op het personeel van het onderwijs van toepassing worden. Beide besluiten kennen opvangverlof toe voor zowel adoptie als pleegvoogdij.

Uitvoering regelgeving pleegzorg in onderwijs

Momenteel hebben enkel de personeelsleden van het hoger onderwijs de mogelijkheid om zes dagen pleegzorgverlof op te nemen voor het vervullen van een aantal administratieve verplichtingen in het kader van de pleegzorg. In een aantal parlementaire vragen werd vroeger reeds deze ongelijkheid aangekaart. Met voorliggend ontwerpbesluit krijgen de personeelsleden uit het niet-hoger onderwijs eveneens de mogelijkheid tot het opnemen van zes dagen pleegzorgverlof.

Daarnaast wordt zowel voor de personeelsleden van het hoger als van het niet-hoger onderwijs de mogelijkheid gecreëerd tot opname van een aantal weken verlof bij langdurige pleegzorg. Dit gebeurt door de regelgeving met betrekking tot het adoptieverlof ook van toepassing te maken op langdurige pleegzorg. De wet van 6 september 2018 voorziet immers dat de regeling voor het zogeheten pleegouderverlof identiek is aan die van het adoptieverlof. In onderwijs wordt dit opgevangen door het opvangverlof van toepassing te maken op adoptie, pleegvoogdij en langdurige pleegzorg.

1.2. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1 vervangt artikel 2§1 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 9 november 1994 betreffende het opvangverlof voor de personeelsleden van het onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding met het oog op adoptie en pleegvoogdij. Het opvangverlof wordt niet langer beperkt tot de opvang van kinderen tot 10 jaar maar wordt van toepassing op de opvang van alle minderjarige kinderen. Bovendien krijgen ook de personeelsleden die aan langdurige pleegzorg doen recht op opvangverlof. Langdurige pleegzorg is pleegzorg waarvan bij aanvang duidelijk is dat het kind voor minstens zes maanden in hetzelfde pleeggezin bij dezelfde pleegouders zal verblijven.

Artikel 2 bepaalt dat het opvangverlof als een aaneengesloten periode moet worden genomen en bevat de verlenging van de duur van het opvangverlof:

- Vanaf 1 januari 2019 met één week;
- Vanaf 1 januari 2021 met twee weken;
- Vanaf 1 januari 2023 met drie weken;
- Vanaf 1 januari 2025 met vier weken;
- Vanaf 1 januari 2027 met vijf weken.

Verder wordt bepaald dat de eerste zes weken van het opvangverlof toegekend worden per ouder en dat de bijkomende weken verdeeld moeten worden tussen beide ouders als beide ouders adopteren of pleegvoogdij of pleegzorg uitoefenen. Er geldt ook een verdubbeling van het opvangverlof voor kinderen met een lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid.

In artikel 3 is vastgelegd dat de maximumduur van het opvangverlof met twee weken per ouder wordt verlengd bij gelijktijdige adoptie, pleegvoogdij of langdurige pleegzorg van meerdere minderjarige kinderen.

Artikel 4 bevat twee nieuwe artikelen die het verlof voor pleegzorg mogelijk maken voor de personeelsleden van het niet-hoger onderwijs. De artikelen sommen op wie recht heeft op het verlof, voor welke gebeurtenissen het verlof kan worden opgenomen, hoeveel dagen het verlof bedraagt en wat de administratieve toestand is van het personeelslid dat pleegzorgverlof opneemt.

Artikel 5 wijzigt het opschrift van hoofdstuk III/2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 31 maart 2006 tot regeling van sommige verloven voor de personeelsleden van de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap en van de Hogere Zeevaartschool. Het voegt "langdurige pleegzorg" toe.

Artikel 6 is vergelijkbaar met artikel 1. Het opvangverlof wordt niet langer beperkt tot de opvang van kinderen tot 10 jaar maar wordt van toepassing op de opvang van alle minderjarige kinderen. Bovendien krijgen ook de personeelsleden die aan langdurige pleegzorg doen recht op opvangverlof. Langdurige pleegzorg is pleegzorg waarvan bij aanvang duidelijk is dat het kind voor minstens zes maanden in hetzelfde pleeggezin bij dezelfde pleegouders zal verblijven.

Artikel 7 bepaalt dat het opvangverlof als een aaneengesloten periode moet worden genomen en bevat de verlenging van de duur van het opvangverlof:

- Vanaf 1 januari 2019 met één week;
- Vanaf 1 januari 2021 met twee weken;
- Vanaf 1 januari 2023 met drie weken;
- Vanaf 1 januari 2025 met vier weken;
- Vanaf 1 januari 2027 met vijf weken.

Verder wordt bepaald dat de eerste zes weken van het opvangverlof toegekend worden per ouder en dat de bijkomende weken verdeeld moeten worden tussen beide ouders als beide ouders adopteren of pleegvoogdij of pleegzorg uitoefenen. Er geldt ook een verdubbeling van

het opvangverlof voor kinderen met een lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid.

Artikel 8 is vergelijkbaar met artikel 3. Hierin is vastgelegd dat de maximumduur van het opvangverlof met twee weken per ouder wordt verlengd bij gelijktijdige adoptie, pleegvoogdij of langdurige pleegzorg van meerdere minderjarige kinderen.

Artikel 9 bevat de toevoeging van de dienstvrijstelling voor het volgen van het voorbereidingsprogramma voor adoptie voor de personeelsleden van het hoger onderwijs. Op die manier hebben de personeelsleden uit het hoger en het niet-hoger onderwijs allemaal dezelfde rechten met betrekking tot adoptie.

Artikel 10 legt de datum van inwerkingtreding vast op 1 februari 2019.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

De uitbreiding van het opvangverlof heeft budgettaire gevolgen. Een personeelslid dat adoptieverlof opneemt, blijft immers verder zijn salaris ontvangen. Daarnaast wordt ook een vervanger aangesteld. Als het opvangverlof met een aantal weken wordt uitgebreid, dan blijft de vervanger langer aangesteld. Het aantal extra weken adoptieverlof betekent dus een meerkost. Nochtans zal deze meerkost zeer beperkt zijn. Tijdens het schooljaar 2016-2017 genoten in het basis- en secundair onderwijs samen slechts 2,34 FTE van opvangverlof.

Ook de uitbreiding naar pleegzorg betekent dat meer personeelsleden recht zullen hebben op het verlof. Het aantal personeelsleden dat een beroep zal doen op opvangverlof voor langdurige pleegzorg, is vooraf niet in te schatten. Volgens de cijfers van pleegzorg Vlaanderen wonen er 7012 kinderen, jongeren en volwassenen met een handicap en/of psychiatrische problematiek in Vlaanderen in een pleeggezin. Door een gebrek aan pleeggezinnen kunnen jaarlijks ongeveer 500 jongeren of kinderen niet in een pleeggezin terecht.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 18 januari 2019.

Het begrotingsakkoord werd verleend op ....

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

1 Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2018/608 van 7 januari 2019.

Aangezien het taal- en legistiek advies pas werd ingewonnen nadat het besluit van de Vlaamse Regering werd voorgelegd aan Begroting, wijkt de voorliggende versie lichtjes af van het ontwerp dat werd voorgelegd aan Begroting. Zoals uit het taal- en legistiek advies blijkt, gaat het om zuiver taalkundige en legistische aanpassingen die geen budgettaire gevolgen hebben.

Dit ontwerp van besluit bevat hoofdzakelijk regelgeving met een louter formeel karakter. Het gaat vooral om aanpassingen als gevolg van een gewijzigde regelgeving, meer bepaald de wet van 6 september 2018 tot wijziging van de regelgeving met het oog op de versterking van het adoptieverlof en tot invoering van het pleegouderverlof. Aangezien de Vlaamse Regering beslist heeft dat deze maatregelen ook van toepassing moeten zijn op het onderwijspersoneel, betreft het louter aanpassingen die hieruit voortvloeien. Er werd dan ook geen RIA opgesteld.

Het ontwerp van besluit vertegenwoordigt geen bijkomende administratieve lasten voor de betrokken instellingen. Er worden geen nieuwe principes toegevoegd, noch ingrijpend gewijzigd t.a.v. de huidige procedures.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bovengenoemd voorontwerp van besluit;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs:
  - 2.1. te gelasten de minister-president van de Vlaamse Regering te verzoeken voornoemd voorontwerp van besluit op de agenda te plaatsen van een gemeenschappelijke vergadering van het sectorcomité X en van de onderafdeling Vlaamse Gemeenschap van afdeling 2 van het comité voor de provinciale en de plaatselijke overheidsdiensten
  - 2.2. te gelasten voornoemd voorontwerp van besluit op de agenda te plaatsen van een vergadering van het overkoepelend onderhandelingscomité van het gesubsidieerd vrij onderwijs;
  - 2.3. te gelasten voornoemd voorontwerp van besluit op de agenda te plaatsen van een vergadering van het Vlaams Onderhandelingscomité voor de Basiseducatie, bedoeld in het decreet van 23 januari 2009 houdende oprichting van onderhandelingscomités voor de basiseducatie en voor het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs.
  - 2.4. te gelasten voornoemd voorontwerp van besluit op de agenda te plaatsen van een vergadering van het Vlaams Onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs en het Universitair Ziekenhuis Gent, vermeld in de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, Deel 5 Rechtspositieregeling van het personeel, Titel 4 Medezeggenschap.

- 2.2. te machtigen te beoordelen of voornoemde onderhandelingen aanleiding kunnen geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd tekst,
- 2.3. te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemde onderhandelingen geen aanleiding geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De viceminister-president van de Vlaamse Regering,
De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS